

72, 12, 16. कश्चिदाचरितां पूर्वर्तरेव पितामहैः । वर्तसे वृत्तिमनुद्राम् MBh. 2, 152. तुद्रं कृदपदैर्वल्यम् Bhāg. 2, 3. तुद्रकर्मन् R. 2, 53, 18. °शील 3, 35, 60. °आत्मन् 68. °समाचार Pāṇāt. III, 140. मायोपेतैर्नुद्रजालानि तुद्रोपाया इमे त्रयः H. 738. böse, schlecht (im Scherz) Mālav. 49, 9. = क्रूर, अधम *grausam, niedrig* (= खल *gemein* H. c. 93) AK. 3, 4, 25, 179. = कीनाश 28, 217. = किंपचान *geizig* 3, 4, 48. Trik. 3, 3, 333. H. 368. = दरिद्र *arm* (H. c. 92), कृपा *geizig*, निकृष्ट *gemein*, नृशंस *grausam* H. an. = अधम, क्रूर, कृपा Mēd. — 2) m. a) *Reistheilchen* (ताण्डुलावपव) Uṇādivr. im Sāmksiptas. ÇKDr. Vgl. तुद्र n. — b) *Biene*: तुद्रस *Honig* Bhāg. P. 5, 13, 10. Vgl. तुद्रा. — c) N. einer Pflanze, *Artocarpus Lacucha* (लकुच, उलू), Çabdar. im ÇKDr. — d) pl. eine best. Art von Werken Verz. d. B. H. 71, 7 v. u. Ind. St. 1, 43. Vgl. तुद्रकल्प. — 3) f. तुद्रा a) *ein verkrüppeltes Weib; ein niedriges, verachtetes Frauenzimmer* P. 4, 1, 131. = अनियतपुंस्का oder झड़कीना *die es mit vielen Männern zu thun hat* oder *ein verkrüppeltes Frauenzimmer* Pat. = व्यङ्गा (= झड़कीना), वैश्या (H. c. 112. = अनियतपुंस्का) und नटी *Tänzerin* AK. 3, 4, 25, 179. H. an. Mēd. *ein zänkisches Weib* (वादरता) Çabdar. im ÇKDr. — b) *Biene* P. 4, 3, 119. AK. H. 1213. H. an. Mēd. मत्तिका: कपिला: सूक्ष्मा: तुद्राऽख्यास्तत्कृतं मधु । मुनिभिः तैर्द्रमित्युक्तं तद्रणात्कपिलं भवेत् ॥ Bhāvyapr. im ÇKDr. u. d. W. तैर्द्र. *Fliege* überh. Trik. H. an. Mēd. Vgl. तैर्द्र. — c) Name verschiedener Pflanzen: *Solanum Jacquini Willd.* AK. 2, 4, 2, 12. 3, 4, 25, 179. H. an. Mēd. RATNAM. 7. = वृक्षो H. an. = चाङ्गिरिका (चाङ्गिरी) und दिला H. an. Mēd. = गवेधुका RATNAM. im ÇKDr. — 4) n. Siddh. K. 249, b, 1. *Stäubchen, Mehl*: अवं स्रवेदधृषीतो ऽवतरामव तुद्रमिव स्रवेत् RV. 1, 129, 6. आ यथा मन्दमानः किरासि नः प्र तुद्रव त्मना धृषत् Vālakh. 1, 4.

तुद्रक (von तुद्र) 1) adj. *klein, winzig*: तुद्रकाणी पद्मनाम् im Gegens. zu प्रभेषु मृगपक्षिषु M. 8, 297. आस (vgl. तुद्रआस) Suçr. 2, 497, 7. — 2) m. a) *eine best. Pflanze* Suçr. 2, 138, 2. — b) pl. N. pr. eines vom Waffenhandwerk lebenden Volkes, 'Οξυδραχοι P. 5, 3, 114, Sch. MBh. 2, 1871. Z. f. d. K. d. M. III, 199. fg. LIA. I, 653, N. 4. 821, N. 5. II, 171. Vgl. तौद्रकमालव. — c) N. pr. eines Fürsten, eines Sohnes des Prasenağit VP. 464. Bhāg. P. 9, 12, 14. LIA. I, Anh. XIII. — d) Titel einer Sammlung von Werken, = विनयतुद्रकवस्तु Burn. Intr. 563.

तुद्रकाण्टकारी (तुद्र + क°) f. Name einer Pflanze, *Solanum Jacquini Willd.* (अग्निदमनी), Rāḡan. im ÇKDr.

तुद्रकाण्टकी (तुद्र + काण्टक) f. eine Art *Solanum* (वृक्षो) Bhāvyapr. im ÇKDr. तुद्रभाण्टकी v. l.

तुद्रकमानस (तु° + मा°) n. N. pr. eines Sees: काश्मीरेषु सरो दिव्यं नाम्ना तुद्रकमानसम् Suçr. 2, 169, 8. 173, 6.

तुद्रकल्प (तुद्र + कल्प) m. *das kleine Ritual*, Titel einer best. Art von Werken Ind. St. 1, 56, 58.

तुद्रकारलिका f. = तुद्रकारवेल्ली Rāḡan. im ÇKDr. — Viell. falsche Form für तुद्र-कारलिका.

तुद्रकारवेल्ली (तुद्र + का°) f. eine best. *Cucurbitacee* (कुडुङ्गुची, श्रीफलिका, प्रतिपत्रफला, मुषवी, कारवी, बड़फला, तुद्रकारलिका, कन्दफला) Rāḡan. im ÇKDr.

तुद्रकुलिश (तुद्र + कु°) m. eine Art Edelstein (s. वैक्रात) Rāḡan. im ÇKDr.

तुद्रकुष्ठ (तुद्र + कुष्ठ) n. *kleiner Aussatz*, so heissen elf leichtere Formen der Krankheit, während sieben schwerere मत्तकुष्ठ heissen Suçr. 1, 267, 19. 268, 20.

तुद्रकृति (तुद्र + कृति) f. Ind. St. 1, 50.

तुद्रनुर (तुद्र + नुर) m. = तुद्रगोनुरक Rāḡan. im ÇKDr. unter dem letzten Worte.

तुद्रगोनुरक (तुद्र + गोनुर) m. eine Varietät von *Asteracantha longifolia* Nees Rāḡan. im ÇKDr.

तुद्रघण्टिका (तुद्र + घ°) f. als Schmuck verwandte Glöckchen AK. 2, 6, 2, 11. H. 663.

तुद्रघोली (तुद्र + घोली) f. N. einer Pflanze (चिविल्लिका) Rāḡan. im ÇKDr.

तुद्रचक्षु (तुद्र + चक्षु) f. N. einer Pflanze (चक्षु, शुनकचक्षुका, लक्सार-भेदनी, कटुका, कटुपत्रिका) Rāḡan. im ÇKDr.

तुद्रचन्दन (तुद्र + च°) n. rothes Sandelholz Rāḡan. im ÇKDr.

तुद्रचिर्मिटा (तुद्र + चि°) f. N. einer Pflanze (गोपालकर्कटी) Rāḡan. im ÇKDr.

तुद्रचूड (तुद्र + चूड) m. ein best. Vogel (vulg. गोसालिका) Çabdar. im ÇKDr.

तुद्रजतु (तुद्र + जतु) m. 1) *kleines Gethier* P. 2, 4, 8. आ नकुलात्तुद्र-जतवः Sch. — 2) eine Art Insect, *Julus* (शतपदी) Çabdar. im ÇKDr.

तुद्रजातीफल (तुद्र + जा°) n. *Myrobalane* (s. आमलका) Rāḡan. im ÇKDr.

तुद्रजीर (तुद्र + जीर) m. *feiner Kümmel* Çabdar. im ÇKDr.

तुद्रजीवा (तुद्र + जीव) f. Name einer Pflanze (s. जीवती) Rāḡan. im ÇKDr.

तुद्रंजर (तुद्रम्, acc. von तुद्र, + जर) adj. *Kleinem —, Winzigem nachgehend*: मृग Bhāg. P. 4, 29, 53.

तुद्रतुलसी (तुद्र + तु°) f. eine Art *Ocimum* (अर्जक d. i. वर्वरभेद) Rāḡan. im ÇKDr.

तुद्रदंशिका (तुद्र + दं°) f. eine Art *Stechfliege* Ġāṭādh. im ÇKDr.

तुद्रडरालभा (तुद्र + ड°) f. N. eines dornigen, von Kameelen gern gegessenen Strauchs Rāḡan. im ÇKDr.

तुद्रडःस्पर्शी (तुद्र + डः°) f. *Solanum Jacquini Willd.* (अग्निदमनी) Rāḡan. im ÇKDr.

तुद्रधात्री (तुद्र + धा°) f. N. einer Pflanze (कर्कट) Rāḡan. im ÇKDr.

तुद्रनासिक (तुद्र + नासिका) adj. *kleinnasig* H. 431.

तुद्रपत्र (तुद्र + पत्र) 1) f. °पत्रा eine Art *Sauerampfer* (चाङ्गिरी) Hā. 102. — 2) f. °पत्री N. einer anderen Pflanze (s. वचा) Rāḡan. im ÇKDr.

तुद्रपनस (तुद्र + प°) m. *Artocarpus Lacucha* (लकुच) Rozb. Rāḡan. im ÇKDr.

तुद्रपर्णा (तुद्र + पर्णा) m. eine Art *Ocimum* (अर्जक) Rāḡan. im ÇKDr.

तुद्रपाषाणभेदा und °भेदी (तुद्र + पा°-भेद) f. N. einer Pflanze (चतुःपत्री, पार्वती, नगभू, अश्मकेतु, गिरिभू, कन्देराइवा u. s. w.) Rāḡan. im ÇKDr.

तुद्रपिप्पली (तुद्र + पि°) f. *wilder Pfeffer* (वनपिप्पली) Rāḡan. im ÇKDr.

तुद्रपृषती (तुद्र + पृ°) adj. f. *feingetüpfelt* VS. 24, 2.